

суспільно-політичному житті тієї або іншої країни, веде до нового осмислення ролі людини у її відносинах з суспільством і державою. Такі процеси, на сьогодні, ми можемо спостерігати слідкуючи за подіями, які відбуваються в країнах арабського світу.

Література:

1. Рабінович П. Загальна теорія права та держави: стан, тенденції / Рабінович П. // Право України.-2012.- 3-4.-С. 364-374.
2. Розенфельд Ю. Н. Права человека во взаимоотношениях государственной власти и права / Розенфельд Ю. Н. // Права людини і правова держава (до 50-1 річниці Загальної декларації прав людини) : тези доп. та наук. повідомлень наук. конф. проф.-викл. складу грудня 1998 р.) / за ред. проф. М. 1. Панова.-Харків : Нац. юрид. акад. України, 1998.
3. Зеленина Е. Пророчества Владимира Вернадского, или Главное противоречие современного образования / Зеленина Е. // Время. - 23.01.2003.

Рец В.В.,

*курсант 4-го курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Христова Ю.В.,

*доцент кафедри
теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх
кандидат юридичних наук, доцент*

ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ НАЦІОНАЛЬНОЮ СТРАТЕГІЄЮ У СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Україна сьогодні позиціонує себе як правова держава і безперервно імплементує у більшість сфер життєдіяльності суспільства європейські стандарти. Крім того, вона є членом багатьох міжнародних організацій та об'єднань, що свідчить про велике прагнення до консолідації із західною спільнотою. Пріоритетним вектором діяльності наднаціональних структур є утвердження прав і свобод людини, поваги до честі і гідності як до найвищих цінностей держави, а також напрацювання та популяризація дієвих механізмів захисту прав та законних інтересів осіб не тільки на міжнародному, але й національному рівнях насамперед.

У 2015 році Указом Президента України було затверджено Національ-

ну стратегію у сфері прав людини, яка стала базовим нормативно-правовим актом в галузі створення і впровадження механізмів захисту прав людини і громадянина [1]. Знаковим є те, що даний документ датується саме 2015 роком, тому що бурхливі події 2013-2014 рр. на Донбасі та в Криму, Революція Гідності та демонстрації Євромайдану вказали на суттєві проблеми, які існують в питаннях захисту і дотримання прав людини та громадянина. Саме тому головні завдання стратегії до 2020 року полягають в удосконаленні системи протекції та охорони законних можливостей та законних інтересів людини в умовах нових викликів і вимог суспільства. Це повинно здійснюватися як на основі вітчизняного, так і напрацьованих та апробованих міжнародною спільнотою засад і принципів [1]. Розроблена у 2015 році програма у сфері прав людини є своєрідною компіляцією набутих правозахисних концепцій, використовуваних Уповноваженим Верховною Радою України з прав людини, правозахисних організацій України та закордонних, Організацією Об'єднаних Націй, Радою Європи, Європейським судом з прав людини тощо.

Новацією стратегії у структурі та змісті є акценти на заходах за групами, які на найближчі п'ять років повинна здійснювати держава для дотримання прав людини і громадянина. Це право на життя, протидія катуванням, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню, право на свободу та особисту недоторканність, на справедливий суд, право на свободу думки і слова, вираження поглядів і переконань, доступу до інформації та вільного розвитку особистості, право на освіту, охорону здоров'я тощо. Проаналізувавши вищенаведений документ варто зауважити, що у ньому окреслено перспективи удосконалення найважливіших груп прав людини та очікування, які мають бути реалізовані до 2020 року.

Стратегія, затверджена Указом Президента України є зовнішньою формою правозахисного державного механізму, тому з метою реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року розпорядженням Кабінету Міністрів України було затверджено План дій з реалізації цієї Стратегії [2]. В якості виконавчого органу уряд розробив чіткі пункти, за якими були реалізовані очікування, закладені в стратегічному нормативному акті.

Виходячи із вищевикладеного, слід звернути увагу на досягнення у сфері забезпечення і захисту прав людини за галузями, зазначеними в Стратегії та виокремити детермінанти, які вплинули на неповну реалізацію запланованих завдань. Проаналізувавши документ, варто зауважити, що найбільшого прогресу Україні вдалося досягти у сферах, пов'язаних із конфліктом на сході України. Крім того, особливу увагу звернено на протидію домашньому та гендерно обумовленому насильству. Це дуже прогресивний крок у розвитку правозахисних механізмів, особливо в той період, коли про це говорить увесь світ. Однак у питанні захисту прав людини у випадках дискримінації та нетолерантного поводження виникає дисонанс, тому що держава зая-

вила про готовність активно викривати та попереджувати випадки насильства, проте Стамбульська конвенція про запобігання насильству щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами досі не ратифікована. Дискусії стосовно імплементації цього документа у національне законодавство досі точаться у різних колах влади, науки та суспільства в цілому [3].

Не можна не звернути увагу на труднощі, які існують досі у певних важливих напрямках Національної стратегії у сфері прав людини. Це питання протидії дискримінації, захисту прав національних меншин та корінних народів, забезпечення права на охорону здоров'я та інтересів громадян, які проживають на непідконтрольних урядові України територіях тощо. Дані проблеми, пов'язані із невирішенням конкретних питань, заявлених у Стратегії, є сьогодні доволі серйозними, тому що їх ігнорування може стати свідченням регресу у правозахисній діяльності держави.

Найкращим вирішенням проблемних ситуацій із забезпеченням і дотриманням певних прав людей і громадян є розгляд можливих варіантів розв'язання по-іншому, наприклад, в аспекті звернення до міжнародних документів, які регламентують ці питання або шляхом оптимізації роботи органів, установ або організацій в конкретній галузі для конструктивного перегляду алгоритмів дій та віднайдення хибних. Права людини відповідно до Національної стратегії вважаються основою українського суспільства.

Носіями прав є всі люди. Люди мають права, встановлені в національному законодавстві та міжнародних договорах. Вони мають право вимагати дотримання цих прав, а також обов'язок дотримуватися прав інших осіб [4, с. 13; 5].

Отже, Національна стратегія закінчує термін дії вже у 2020 році. Слід зауважити, що багато із очікуваних результатів досягнуто, проте існують сфери, де проблеми із забезпеченням конкретних прав досі невирішені. Саме тому планування наступної стратегії у сфері прав людини має бути конкретним, вимірюваним, реалістичним, релевантним і мати чіткі часові межі для впровадження. Незважаючи на те, що потрібно багато чого досягти для реалізації Національної стратегії у сфері прав людини, сама наявність такого документу вже є великим кроком у правильному напрямку, і Україна демонструє свою готовність йти далі цим шляхом.

Література:

1. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25.08.2015 № 501/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/501/2015#Text> (дата звернення: 06.12.2020).
2. План дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 року №1393-р. URL: <https://minjust.gov.ua/m/plan-diy-z-realizatsii-natsionalnoi-strategii-u-sferi-prav-lyudini-na-period-do-2020-roku-6760> (дата звернення: 06.12.2020).
3. Самусь Ю. Відбулося публічне он-лайн обговорення стану реалізації Національної стратегії у сфері прав людини. 26.05.2020. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/presscenter/pressreleases/2020/public->

forum-convenes-online-to-discuss-ukraines-progress-with-h.html (дата звернення: 06.12.2020).

4. Підхід, заснований на дотриманні прав людини, у Білорусі, Молдові та Україні. Регіональне дослідження та практичний посібник із застосування ППЛ організаціями громадянського суспільства. За підтримки Програми розвитку ООН в Україні і Міністерства закордонних справ Данії. URL: <https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/mtd/pravaludini.pdf> (дата звернення: 06.12.2020).

5. DANIDA 2013, A Human Rights Based Approach to Denmark's Development Cooperation. URL: <http://amg.um.dk/en/technicalguidelines/hrba-guidance-and-screening-note/~media/amg/Documents/Technical%20Guidelines/HRBA%20Guidance%20and%20Screening/HRBA%20Guidance%20Note/HRBA%20Guidance%20note%2006062013.pdf> (дата звернення: 06.12.2020).

Сароян Р.М.,

*курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Тінін Д.Г.,

*викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
факультет підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПРАВО ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ДУМОК, ПЕРЕКОНАНЬ ТА РЕЛІГІЇ

Проблема забезпечення прав і свобод людини на даний період є дуже важливим питанням внутрішньої та зовнішньої політики всіх країн міжнародного співтовариства. Це стан справ у галузі забезпечення прав і свобод, і його практичне втілення є мірою рівня демократичного розвитку в будь-якій країні та всьому суспільстві.

Якщо ці права не дотримуються, нормальне існування та розвиток людини в суспільстві неможливе. Їх часто називають конституційними правами - це права, передбачені конституцією країни. Права людей закріплені в Загальній декларації прав людини, що була прийнята ООН 10 грудня 1948 р.

Декларація прав людини - це не міжнародний договір, а резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН. Незважаючи на те, що положення